

Koncert UPZ dne 7. marca. Kakor že javljeno, se vrši koncert UPZ dne 7. marca v veliki dvorani hotela Uniona v Ljubljani. Na koncertu se bo izvajal izbran program srbske narodne in umetne pesmi pod vodstvom dirigenta Srečka Kumarja. Na koncert so povabljeni tudi vsi še živeči komponisti, katerih dela so na tem koncertu izvajajo. Ker je tovrstna prireditev prva v Ljubljani in jo izvaja naš odlični stanovski zbor, je dolžnost vsega učiteljstva, njih prijateljev in znancev, da ga posetijo v čim večjem številu. S tem bodo uverili UPZ, da je na pravi poti, mu dali nove pobude za nadaljnje delo in dokazali svoje spoštovanje in upoštevanje do del bratskih delavcev na glasbeno kulturnem polju. Vstopnice so v predprodaji v Matici knjigarni po običajnih koncertnih cenah. Vsakdo jih pa lahko rezervira z dopisnico pri odboru UPZ. Tovarišice in tovariši, podprite UPZ z agitacijo in posetom v njegovem kulturnem stremeljenju. Njegov uspeh je naš uspeh!

— **Treznostni kongres** se je vršil v Ljubljani v nedeljo 22. februarja pod predsedstvom g. Janeza Kalana. Predavanja so se vršila ves dan in je bilo vprašanje treznosti pretresano z vidika vseh stanov. Ker je pa razširjen ideje treznosti odvisno v prvi vrsti od učiteljstva, so bila posvečena nekatera predavanja zgolj učiteljskih. Tovarišica Marica Koželjeva je obravnavala temo: »Osnovna šola vzgaja trezne ljudi«. V svojem predavanju je podala temeljito sliko nalog, ki jih ima šola v protialkoholnem gibanju. — Poudarjala je, da je treba v šolskih čitankah več protialkoholnih sestavkov, ali pa protialkoholne čitanke v osnovne šole! Predlaga redne sestanke šolske dece, ki naj obravnavajo protialkoholno gibanje. Vsaka šola naj vodi statistiko o napredovanju abstinence. Vseščice, kjer se toči alkohol, naj bodo mladini že v naprej prepovedane. Predlaga materinske sestanke v šoli, ki naj bi med starši širili jasne pojme o škodljivosti alkohola zlasti za mladino. — Nadalje je predaval tudi tovariš Rudolf Horvat ml. Naslov njegovega predavanja je bil: »Učiteljstvo in alkoholno praznovanje«. S citatom iz Masaryka je označil alkoholizem za praznovanje, ki ga mora šola vztrajno pobijati. Učiteljstvo ima velike naloge. V zaostalih krajih so še matere, ki dajejo dojenčkom in otrokom opojne pijače kot uspalno sredstvo. Posebno skrb pa je treba posvetiti mladostnikom, ki so najbolj izlojeni alkoholni nevarnosti. Predlaga, da se ustanovi pri JUU protialkoholni odtok, ki naj vodi akcijo. Učitelj, ki se v interesu naroda odpove alkoholu in postane vzgled treznosti, je pravi nacionalist in kulturni delavec. — Popoldne je predaval tudi direktor H. Czeloth iz Berlina o treznosti vzgoji mladine. — Na kongresu so bile izrečene laskave besede o učiteljstvu, ki dela za treznost med mladino in narodom in želeli je, da bi naši tovariši protialkoholni delavci našli po tem kongresu v naših vrstah mnogo zvestih sodelavcev.

— **Vložitev prijav za draginjske doklade drž. upokojencev.** Dravska finančna direkcija razglasa: Ker premnogi drž. upokojenci, upokojenke ter vdove in sirote po upokojenosti, ki prejemale pokojnine od te fin. direkcije, doslej še niso predložili predpisanih vnovičnih prijav za draginjske doklade, se s tem vsi ponovno opozarjajo, da morajo najkasneje do 1. marca 1932. vložiti te prijave. — Predpisane obrazce je založilo »Društvo državnih upokojencev in upokojenk v Ljubljani« in se dobe pri društvu po 1 Din komad. Dobe se pa tudi pri tobačnih zalogah in vsaj v eni trafiki povsod, kjer so sedeži okrajnih sodišč. V Ljubljani jih prodaja trafika Pogačnik na Dunajski cesti 14, v Celju se dobe v trafiki Perovšek Alme na Kralja Petra cesti, v Mariboru pa v trafiki Svetek Pavle v Gosposki ulici. — Vsi upokojenci, ki prijave še niso vložili, se opozarjajo, da se jim izplačevanje draginjskih dokladov po predpisih uredb o drag. dokladah ustavi, če do 1. marca t. l. ne predložijo prijave odseku za računovodstvo dravske finančne direkcije v Ljubljani, osebno ali po pošti. S prijavi je predložiti tudi vse potrebne dokazilne listine, kakor je to na hrbtu prijavnega obrazca navedeno. Predložiti pa je treba samo tiste listine, katere niso bile v prošli jeseni že predložene, vsi pa morajo priložiti potrdilo pristojne davčne uprave o premoženjskem stanju in davčnem predpisu.

Učiteljski pravnik.

§ Odgovor tov. I. G. v G. Ker ste bili postavljeni v II./2. skupino z ukazom z dne 6. decembra 1927, se smatra, da ste od istega dne v VII. skupini, t. j. nad 3 leta (§ 49.), zato lahko vložite takoj prošnjo za VI. skupino. 2. persidski povišek vam pripada šele s 1. jan. 1934., t. j. po šestih letih, ki jih prebijate v VII. skupini.

Naša gospodarska organizacija.

Samopomoč za otroke učiteljev in učiteljic je imela v nedeljo 14. februarja v prostorih Jugoslovenskega učit. združenja svoj prvi redni občni zbor. Udeležba je bila kakor pri vseh naših gospodarskih ustanovah zelo majhna. Poročila funkcionarjev pa so pokazala, da je bilo delo društvenega odbora intenzivno in uspešno. Ob koncu prvega upravnega leta znaša število zavarovancev 191. Če vpoštevamo težke čase, v katerih živimo, je to

precejšnje število. Samopomoč za otroke pa zaznamuje tudi v gmotnem pogledu lep napredek. Ob ustanovitvi je bilo društvo brez vsakega premoženja. Podlago za uspešno delo je ustvarila Učiteljska Samopomoč, ki mu je darovala ob ustanovitvi 30.000 Din. Ostali društveni dohodki tekom leta so znašali 18 tisoč 547,05 Din, tako da je imelo društvo na dan občnega zbora 44.681,60 Din premoženja.

Smrtnega slučaja v vsem letu ni bilo nobenega.

Občni zbor je spremenil nekatere člene pravil. V društvu se po novih določilih sprejemajo vsi otroci, posivovljeni in varovanci učiteljev, učiteljic in profesorjev iz vse države in sicer v starosti od dovršenega tretjega do desetega leta. Le še v tekočem upravnem letu je na osnovi posebnega člena v prehodnih določbah možno tudi zavarovanje otrok od dovršenega 10. do 18. starostnega leta. Z letom 1933./34. nastopi normalna doba, t. j. sprejem otrok od dopolnjenega 3. do 10. leta starosti.

Na osnovi sklepa občnega zbora se bo poslovanje Samopomoči za otroke izpremenilo v temelju. Društveni odbor je dobil ob obč. zbora nalogo, naj pripravi tekom leta vse potrebno za reorganizacijo Samopomoči za otroke v smislu Učiteljske Samopomoči. V letu 1933./34. bo znašala torej posmrtnina oz. odpravnina tolikokrat po x Din, kolikor bo šlo družstvo članov. Društvo bo zato moglo izplačevati članom vsote, ki bodo resniče no nekaj pomenile.

Občni zbor je zvišal odpravnino v tekočem upravnem letu na 1000 Din.

V društveni odbor so izvoljeni: za načelnika Pavel Lavrič, in odborniki: Ribičič Roza, Polak Marija, Ambrožič Josip in Kumelj Metod, vsi v Ljubljani. Namestniki: Pleničar Josip, Hude Drago in Reichman Josip. Pregledovalci računov: Gostič Florjan, Sežun Andrej in Supančič Drago.

Izpremembo pravil objavimo v naslednji številki »Učiteljskega Tovariša«.

—g »Učiteljski dom« v Ljubljani. Učiteljska zbora deške in dekliške osnovne šole v Trbovljah 2 sta poklonila mesto venca na grob blagopokojnega brata njihovega tovariša g. Antona Kuharja Din 230— za »Učiteljski dom« v Ljubljani. Tov. Jos. Mercina, strokovni učitelj v Ljubljani, Din 120—, ki jih je prejel za vzorce svojih šolskih klopi. Iskrena hvala! Spominjajte se ob vsaki priliki svojega doma! — Jos. Kopal, blagajnik.

—g Neobhodno potrebno je, da ima vsaka šola majhno domačo lekarno. Zbirko najpotrebnejših zdravil za prvo pomoč naročijo lahko potom UGP. — Istotako naročajo vse šolske potrebščine, dalje potrebščine za dekliška in deška ročna dela, radio-aparate, elektrotehnične potrebščine in sploh vse, kar potrebujete v šoli in doma, le potom Učiteljske gospodarske poslovalnice v Mariboru in Ljubljani. Pomni vedno!

Ce potom U. G. P. kaj naročim, opeko k domu priložim.

Posetite

KONCERT UPZ

dne 7. marca v Unionu

—g Orografski in hidrografski ročni šolski zemljevid Jugoslavije je izdal ob priliki ponatisa znanega Baš-Dimnikovega ročnega zemljevida naše države »Učiteljski dom« v Mariboru. Potreba po takem nemem zemljevidu se je pokazala zlasti na naših meščanskih in srednjih šolah, ker se ž njim resnično znanje lažje utrjuje in kontrolira. — V tem zemljevidu so tudi značke za kraje, seveda brez imen, kar precej olajša orientacijo. Ta, kakor tudi vsi drugi ročni zemljevidi (opozarjamo pri tej priliki zlasti na novi politični roč. zemljevid Evrope!) je dobiti pri »Učiteljskemu domu« v Mariboru, kakor tudi v vseh večjih knjigarnah.

—g Članom Učit. Samopomoči, Zadržna uprava je razposlala v teh dneh vsem svojim članom nova zadržna pravila. Ker so se v zadnjem času vršila razna velika dela (prehod iz društva v zadržno, prenos iz blagajniških knjig na kartoteko, nastava 2550 evidenčnih listov, prepis 2550 članskih izkaznic itd.) poleg rednega poslovanja v zadržni, je prav lahko mogoče, da se je tu ali tam pri pisanju članskih izkaznic vrnila kakva pomba. Zato uprava vljudno prosi, da vsak član pogleda in kontrolira pravilnost podatkov v članski izkaznici. Vse pogoške naznanite zadržni upravi, obenem pa vrnite izkaznico semkaj, da se popravi. — Umrli so sledeči člani: Julijana Valenta, Ljubljana; Emilija Gerkman, Ljubljana in Ivan Magerl, Jesenice. Članski prispevek s poštnino znaša 16 Din za samske in 31 Din za zakonske pare. K temu znesku se prišteje še 3 Din za vsak izvod zadržnih pravil. Skupni znesek je razviden iz napisa na robu položnice. Uprava vljudno prosi, da nakažete označene zneske takoj po prejemu položnic. Zamudniki napravljajo zadržni veliki posla in stroškov. — Učit. Samopomoč ima 2545 članov. Posmrtnina znaša 12.725 Din. — Za sprejem v zadržno se oglasite pri Učit. Samopomoči v Ljubljani, Frančiškanska ul. 6/I.

Učiteljski pevski zbor JUU.

—pev. Pevski tečaj za ljubljanske in okoliške člane se vrši v soboto 27. t. m. v Glasbeni Matici od pol 20. do 21. ure. Pevski tečaj za vse zbor pa 4., 5. in 6. marca. Pričetek 4. marca ob 9. uri v Glasbeni Matici. Koncert se vrši nepreklicno 7. marca ob 20. uri v veliki dvorani Uniona.

MIROSLAVA LEITGER
LJUBLJANA, JURČIČEV TRG ŠTEV. 3.
Izdolovanje ročnih in strojnih voženin. Predtiskarija in izdelovanje šablon. Zaloga DMC in vseh potrebščin za voženje in predtisk.

Šolski radio.

—r Program za XVI. teden. V torek 1. marca bo predaval g. Kapus Vladimir: Koristi in škode divjačine. I.—III. V petek 4. marca bo predaval g. Marjan Tratar: Kako so telovadili nekdanj in kako telovadimo sedaj. I.—III. Obe predavanji pričetna ob 11. uri 30 minut.

Stanovska organizacija JUU iz društev:

Vabila:
= SRESKO UČITELJSKO DRUSTVO MARIBOR DESNI BREG zboruje v soboto, dne 5. marca v deški meščanski šoli v Mariboru in sicer ob 10. uri. Poleg običajnih poročil je na dnevnem redu tudi praktičen nastop tov. Lavrenčiča iz telovadbe z osnovnošolskimi učenci in nato predavanje. Ker se nastop vrši ob 10. uri, prosim tudi od članstva točnosti. — Predsednik.

Poročila:

+ JUU SRESKO DRUSTVO V CELJU je zborovalo dne 6. februarja t. l. v Celju. — Navzočih 176, t. j. 88%.

1. Predsednik tov. Gosak naglašava uvodoma, da imajo naša zborovanja trojno nalogo: gojiti iskreno tovaršstvo, skrbeti za stanovske dobrine in delovati za napredek šole.

Pozdravi nove člane, sporoči, da je v imenu društva čestital tov. Gnusu k njegovim 70-letnici. Izreče sozljaje tov. Zdravku Kovachu. Spomni se tudi pred kratkim umrlega pedagoga in šol. reformatorja dr. Kerschensteinerja.

2. Po poročilu o izrednem posvetovanju društvenih predsednikov preide na dopise, katerih vsebina se vzame na znanje.

3. Blagajnik tov. Jarh opozori na zaostalo članarino in prosi, da naj vsaka šola določi poverjenika, ki bo skupno pošiljal članarino. Tov. upravitelji naj mu javijo vsako spremembo članstva na šoli.

4. Izvolijo se odbori za okrajne učiteljske knjižnice in sicer za mesto Celje, sodna okraja Celje in Vransko.

5. Tov. Dolinar je referiral o lanskim poizkusnih razredih. Uvodoma je razpravljalo o splošnih načelih v novi šoli, ki naj veljajo za naše razmere, nato pa je poročal o izkustvih v svojem razredu. Nato sta poročala o vtisih pri hospitacijah tovariša Jarh in Križman. V debato so posegli tovariši (ice) Kavčič, Zupančič, Hajnšek in Gosak. Šol. nadzornik tov. Pestevšek je zaključil razpravljanje o novi šoli s tem, da je podčrtal bistvo in glavne zahteve nove smeri.

Zaključki poročil in debate so bili:

Poleg poizkusnih razredov naj se ustanove poizkusne šole. Učiteljstvo naj se potom tečajev, ekskurzij, hospitacij in študija vpoglobi v bistvo nove šole.

Samodelavnost in zajedniško življenje je pogoj vsakega poizkusnega razreda.

Poleg tega, da mora biti učitelj dober psiholog, močna osebnost in iskren prijatelj mladine, zahteva moderni pouk največje priprave in mora ves čas posvetiti le šolskemu delu.

Tov. Vrečer nas je v zanimivem (s slikami izpopolnjenem) predavanju peljal v Pariz, nas vodil po kolonialni razstavi ter nam prikazal blagostanje in kulturni razvoj posameznih kolonij.

Prihodnje zborovanje bo 2. aprila.

Gosak I., predsednik; Pogačnik, tajnik.

+ JUU SRESKO DRUSTVO ŠMARJE PRI JELSAH je zborovalo dne 6. februarja 1932. v Rog. Slatini. Navzočih je bilo 41 tovaršev od 74 t. j. 55%.

1. Predsednik tov. Verk Miloš otvori zborovanje in pozdravi navzoče članstvo, prav posebno še predavatelja šol. svetnika prof. g. Jožeta Krošla.

2. Zapisnik zadnjega zborovanja se prečita in odobri. Ker je dosedanji tajnik tov. Jože Rupnik sprejet v nižji tečaj višje pedagoške šole v Beogradu, se mu za vestno in požrtvovalno delo zahvali predsednik, želeč mu obilo uspeha. Tajniške posle je prevzel tov. Rataj Oskar.

3. Prečitajo se došli dopisi.

4. Predsednik poroča o seji upravnega odbora in širšega sosveta. Vsak član je po pravilih dolžan, da se udeležuje zborovanja, zato bo treba imeti v evidenci:

a) Članstvo, ki redno prihaja k zborovanju.
b) Članstvo, ki neredno obiskuje zborovanja.

c) One, ki niso včlanjeni v društvu, pa bo treba imenski navesti. Pooblasti se tov. Predan, da kot predsednik nadzornega odbora skuša dognati, zakaj nekateri člani sploh ne prihajajo na zborovanja in poroča o tem pri prihodnjem zborovanju.

5. Šolski svetnik g. Krošl poda v krasno zasnovanem in izčrpnem predavanju, zakaj je treba ustanavljati kmetske in gospodinske nadaljevalne tečaje, na kaj je treba biti pozoren, pripravljen na eventualni odpor kmetskega ljudstva, ki ni dovzetno za novotarije in vidi v vsem le slabo stran, skratka, nezaupljiv je. V kmetu je treba vzbuditi ljubezen do dela na lastni grudi in mu ukoreniniti njegov ponos. Dokazati se mu mora, da je kmetski stan enakovereden drugim stanovom, dvigniti gospodarsko zaostale na nivo, ki mu pripada.

Predavanje je bilo sprejeto zelo simpatično in z iskrenim odobravanjem.

6. Prihodnje zborovanje bo 9. aprila v Rogški Slatini.

Veroš Miloš, predsednik; Rataj Oskar, tajnik.

+ JUU SRESKO DRUSTVO GORNJI GRAD je zborovalo dne 6. februarja 1932. v Gornjem gradu. Udeležba 64%.

Od zadnjega zborovanja je ugrabila kruta smrt tov. Poberaja Jožeta. Tov. predsednik mu je govoril občuteno posmrtnico. Bil je odkrit, zvest tovariš. Slava njegovemu spomnu. Mesto venca daruje vsak član po 5 Din za »Učiteljski dom« v Mariboru.

Za lutkovni tečaj se ne prikladi nobeden.

Od Učiteljskega pevškega društva izdana »Levstikova pesmarica« po 10 Din se toplo priporoča.

Tov. Kotnik nam je v res izbranem referatu podal opis svojega ekskurzijskega obiska vzornih kmetij in gospodarstev v Avstriji. Hvala mu!

Glede stanovskega tiska se na predlog tov. Tratnika izvolijo tov. Senica Anton, Rainer Milko in Kotnik Zorko, ki bodo stopili s svojimi prispevki v krog dopisnikov naših stanovskih listov.

Prihodnje zborovanje bo v aprilu na Rečici ob Savinji, kjer je poizkusni razred, da homo hospitali.

Kotnik Zorko, predsednik; Černe Iva, tajnica.

+ JUU SRESKO DRUSTVO KOČEVJE je zborovalo v soboto 6. februarja t. l. v kočevski osnovni šoli ob navzočnosti 84 članov, kar je 69,42% včlanjenih.

Po otvoritvi zborovanja je predaval odvetnik g. dr. Henrik Tuma »Misli Tolstoja o vzgoji«. Predavatelj nas je povedel v dobo razdvojenosti za časa Tolstoja in nam prikazal pisatelja kot vzgojitelja kmetske mladine v znameniti šoli v Jasni Poljani. Po načelih francoske revolucije je tudi Tolstoj uveljavil v svoji šoli enakost, bratstvo in svobodo. Zvest tem načelom je skušal odstraniti pri vzgoji vse nedostatke in ves balast, ki bi ovirali uspehe in razvoj njegovih učencev. — V predavanje je vnesel nekaj primerov iz svoječasne učiteljske službovanja.

Članstvo je s pozornostjo zasledovalo izvajanja ter izrazilo g. predavatelju priznanje in zahvalo.

Po končanem referatu je g. dr. Tuma na prošnjo sr. šol. ref. tov. Betrianija dodal še nekaj misli in namen njegove knjige »Pomen in razvoj alpinizma«.

Tov. Ločniškar je govoril o mladinskem tisku. Vzpodbujal je članstvo, da posveča več brige mladinskemu čitvu, da širi publikacije Mladinske Maticе in da iznese na zborovanjih tozadevne želje in predloge. Sprejeti so bili sledeči predlogi:

Kadar pridete v Ljubljano
z mislijo, da si nabavite dober aparat za šolski radio

ali tudi zase, ne pozabite obiskati našega prodajnega oddelka. Pri nas dobite največjo izbiro aparatov na baterije, na izmenični in istosmerni tok vseh napetosti. Nizke cene in ugodni plačilni pogoji!

RADIO LJUBLJANA TELEFON 31-90

MIKLOŠIČEVA CESTA 5

Pri naročilih potom Učit. gosp. poslovalnice upoštevajte knjigarno Učiteljske tiskarne!